

Bujons

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament
Alçada: Carretera d'Oristà (C-670), al km. 1,6, trencall a ponent.
649

Coordenades:

Latitud: 41.90732
Longitud: 2.0866
UTM Est (X): 424244
UTM Nord (Y): 4639889

Classificació

Número de fitxa 08258-276
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XIV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Estat de conservació desigual
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: IPA 17174
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08258A002000010000AH
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 27/05/2020 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions força grans, d'origen medieval, emplaçada a un extrem del terme municipal, vora el torrent anomenat de Bojons. Es pot incloure dins un grup de masies que es troben al voltant de l'antiga quadra d'Aguiló i que es caracteritzen per tenir el seu origen en una mena de casa forta estreta i alta, en forma de torre, que amb el temps sol ampliar-se pels costats. En són exemples Berengueres o la Torre d'Oriols.

Actualment el nucli inicial de la casa està envoltat d'un bon nombre de cossos i annexos de diferents èpoques. Tanmateix, la construcció en forma de torre ha quedat perfectament visible a la façana principal, que té al seu davant un pati tancat o barri. Aquesta construcció primitiva es fonamenta directament sobre la roca viva, i no fa gaire encara conservava una escala de cargol de fusta per accedir als pisos superiors. La façana es distribueix en un eix vertical que consta d'un portal adovellat i dues finestres emmarcades amb llindes i brancals de pedra. L'aparell és de maçoneria. Originàriament la torre devia ser més alta, i en un moment donat s'escapçà per fer-la encaixar amb l'alçada de la casa ja ampliada. La resta de cossos i dependències conformen un conjunt divers i força desordenat. Algunes de les reformes han desvirtuat les característiques constructives tradicionals. Els baixos de la casa, però, han conservat elements d'interès. Consta que el mas tenia un molí d'oli o trull, i també conserva vuit tines. Al voltant del pati o barri hi trobem alguns coberts de pedra antics també força interessants.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 67 (Pla Especial Urbanístic 2011)

Altres denominacions: en alguns llocs s'escriu Bujons i en altres Bojons

L'edifici presenta les següents inscripcions:

Inscripció en una llinda interior: 1613

En un cobert: 1873

Informació oral facilitada per Josep Bujons

Història

El lloc dels Bujons apareix documentat des de principis del segle XII amb el nom dels "Buions" (FERRER, 1991: 115). El mas és d'origen medieval. En la llista dels caps de família que van assistir a la reunió per tractar de la redempció del terme d'Oló l'any 1394 hi figura Arnau de Bojons, de la parròquia de Sant Feliu de Terrassola. Cal suposar que era l'hereu en aquest moment. Així doncs, en època medieval el mas ja era habitat per la família Bujons, i els propietaris actuals mantenen encara el mateix cognom.

Ja hem dit que primitivament el mas adoptava una estructura de torre o casa forta. Es devia bastir amb aquesta forma als segles XIV-XV, que fou una època de guerres i bandositats. En el fogatge de 1515 hi consta la "casa d'en Bojons", i en el fogatge de 1553 hi apareix "lo hereu Bojous". Als segles XVII i XVIII la casa es devia ampliar, tal com indica alguna inscripció conservada (de 1613), i progressivament va anar perdent el caire fortificat. Al segle XIX Bujons va continuar creixent i es beneficià de l'apogeu de la vinya, tal com demostren les vuit tines existents. Al llarg dels darrers anys el mas tradicional s'ha envoltat de naus i altres infraestructures pròpies d'una granja moderna. Pels volts de 1995 es va construir la part nova de la casa.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 64, 71, 104,

107, 115.

SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 67.

